

POZABIJAĆ (38) *vb pf*

o prawdopodobnie jasne (tak w po-); oba a jasne.

inf pozabijać (5). ◇ *fut 1 pl* pozabijamy (1). ◇ *praet 3 sg m* pozabijał (8). ◇ *3 pl m pers* pozabiali (14). *subst* pozabijały (1). ◇ *con 3 sg m* by pozabijał (1). ◇ *3 pl m pers* by pozabiali (2). ◇ *con praet 3 sg m* by był pozabijał (1). ◇ *impers praet* pozabiano (2). ◇ *part praet act* pozabijawszy (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

Zabić wielu; occidere Vulg, PolAnt, Modrz; interficere, perimere Vulg, PolAnt; perdere PolAnt [kogo, co (żywotne) (pl a. sg w funkcji pl)] (38) : GroicPorz 11; Leop Sap 18/5, Act 7/52, 27/42; Ale Saul y z ludem swym przepuścił Agágowi/ y co nalepżem owcom/ wołom/ y bydłu tłustemu y báránom [...]: Iedno tho co było niczemne á ninacz fię nie godziło to pozábiiáli. BibRadz 1.Reg 15/9, 1.Mach 1/32, 2.Mach 12/19; Nowokrzczeńcy/ ktorzy iuz było wiele/ rzucili fie gwałtem ná ty ktorzy fie krzćić niechćieli/ y pozábijáli drugie iáko pogány BielKron 214; [Werszowcy] byli w wielkim podeyźrzeniu y wzgárdzeniu od wżech/ iż kilka krolow Czeikich ćicho pozábijáli/ chcęcy łami pánować BielKron 321, 319v, 335, 358v, 399v, 400, 446; posłał krol do miałt Iudfkich poborcę [...]. A gdy miefzczanie słowom iego [...] wiárę dáli. Tedy on ftrzałkiem wtargnął do miáłtá/ á wczynił w nim wielki mord/ pozábijawfzy wielki poczet Izráelczykow. BudBib 1.Mach 1/32, 2.Reg 4/12, 2.Mach 12/19; [Heliasz] fię przyczynia do Bogá przeciw Izráelowi mowiąc. Pánie/ proroki twoie pozábijáli/ y ołtarze twe poroškopywáli/ á ołtałem fię iá ieden/ y fzukáią dufze moiey. BudNT Rom 11/3; ModrzBaz 143v; SkarJedn 93, 303; Nárfes nieiáki/ Książę włoskie zákopał był wielkie fkarbj/ w złoćie y frebrze/ y pozábijawfzy fługi/ ktorzy iy fkładáli ná ono mieyfce: iednemu fię tylo ftařemu oney táiemnice zwierzył. SkarŻyw 101, 374, 483; [Sylla] ten wielkość Rycerfstwa Rzymkfiego dał pozabijać y wywołać Phil O; WuNT Act 27/42.

pozabijać dla kogo [= z powodu kogo] (1): A dla zgwałconey Dyny Corki Iakobowey/ wfzytki Sychymity pozábijano GroicPorz kk4.

W połączeniu szeregowym (1): Dobył thedy Iozue wfyfłtkiey źiemie ná gorách y ku południu: [...] wfyfłtkie krole ich poimał/ poráził/ y pozábiał. Leop Ios 11/17.

Zwroty: »mieczem pozabijać« = gladio interficere Vulg [szyk zmienny] (3): Iudás [...] przyćiągnął przeciwko zábijączom fwey bráćiey/ y fpałił dom v portu wnocy/ thudziefz y łodzie: ále owe co z ognia wćiekáli/ mieczem pozábijał [gladio peremit]. Leop 2.Mach 12/6, 2.Par 36/17; SkarKaz 119b.

»do śmierci pozabijać« (1): wthen czas fpanstwa wałzego livdzie niekorzi [!] [...] przeszly przes granycze Byalogrodzka kyelka wfzy spvfłofchily y niektorich do smierczy pozabyaly LibLeg 10/91.

Szeregi: »pobić a pozabijać« (1): Te wfyfłtkie poimawfły Nábuzardan Hetman/ wiodł ie do Krolá Babilońkfiego do Rebláthy. Y pobyl ie Krol Bábilońfki á pozábiał ie [percussitque eos ... et interfecit eos] w Rebláthá w źiemie Emmáth Leop 4.Reg 25/20[21].

»pozabijać i pomęczyć« (1): Pádł o ziemię S. Woyćiech/ á oni [prześladowcy] wołáli: co tu czynicie? wćiekayćie ftađ pozábijamy was y pomęczemy prętko. SkarŻyw 355.

»pomordować i pozabijać« (1): Pomordowáli tedy żydowie nieprzyiaćioły fwoie porażką wielką [!] y pozábijáli ie [Itaque percusserunt Iudaei inimicos suos ... et occiderunt eos]/ oddawáiąc im to/ co oni byli ná nie zgotowáli Leop Esth 9/5.

»pozabijać i spalić« (1): puścił Pan Bog ogień z niebá y pozábijał y ípalił one łyny iego. *SkarŻyw* 492.

»pozabijać i wygładzić« (1): Aman [...] nieprzyiaciel y przeciwnik żydowłki/ myłlił przeciwko im złe rzeczy/ áby ie był pozábijał/ y wygładził [*ut occideret illos, atque deleret*] *Leop Esth* 9/24.

Synonimy: pomordować, porazić, połłuc, pozamordować.

Formacje współrdzenne cf BIC.

Cf POZABIJANY